

«Brieven van Paulus»

Onregelmatig verschijnend informatieblad van de heemkundekring "Paulus van Daesdonck".

Extra editie ter gelegenheid van 20 jaar "Ons Blad"

Redactie: Craenlaer 18

1e jaargang nr. 4

Precies een jaar geleden (op 3 april 1975) werd in onze gemeente de heemkundekring "Paulus van Daesdonck" opgericht, negentien jaar jonger, dan Ons Blad, dat vandaag twintig jaar bestaat.

Heemkunde is de studie over en de kennis van geschiedenis en cultuur van land en volk in onze naaste omgeving, onze woonplaats, onze streek.

De mens van 1976 is geïnteresseerd in de geschiedenis van het land, waar hij woont. Zowel de echte Bavelaar als de nieuwkomer wil de historie kennen van zijn dorp Bavel en van de streek daaromheen.

Die geschiedenis is interessant en verdient onze volle aandacht.

"Ons Blad" bevatte in de twintig jaren van zijn bestaan die geschiedenis, Ons Blad maakte mee die geschiedenis en maakte de geschiedenis mee.

Het is heerlijk te grasduinen in oude nummers, waarin pater Dagobert Gooren en anderen vertellen over het dorp van lang geleden.

Zo lezen we:

Op 12 mei 1299 worden Bavel, Lijndonck en Tervoort voor het eerst vermeld in een akte tussen de abdis van Thorn en de pastoor van Gilze tot wiens parochie tot dan nog steeds behoort. In 1316 echter wordt de parochie zelfstandig.

Op de plaats, waar nu het R.K. Kerkhof is wordt de eerste kerk gebouwd, toegewijd aan de H. Brigida. Brigida is een Ierse heilige, die leefde van 453-523. Ze is de beschermheilige van het hoornvee, die in België nog veel vereerd wordt. De koe in het gemeentewapen duidt er op.

De oudst bekende priester van de parochie is Johannes Luwen, die in 1427 genoemd wordt.

Omstreeks 1400 kende Bavel reeds het buitengoed Ypelaar, waar Jan v. Campen dertig jaar heer was.

Op woensdag 25 juni 1476 stichtte Maria van Heinsberg, weduwe van Jan, graaf van Nassau en heer van Breda, op de Woestenbergsche Hoeve een Augustinessenklooster, dat echter reeds op de 20e dag van de slachtaand (november) in het jaar 1484 naar Boeymeer onder Hage (Princenhage) wordt overgeplaatst. Het heet nu Vredenburg. In datzelfde jaar 1484 brandt de kerk af en wordt een nieuwe gebouwd, die het vier

eeuwen vol zal houden tot in 1888 de huidige kerk in gebruik wordt genomen. Oude grafstenen op het kerkhof herinneren nog aan deze oude kerk.

De oude nummers zijn één bonk geschiedenis, één bonk heemkunde. Daarom was onze kring zo blij met de vele oude jaargangen van Ons Blad, die ze na een oproep ontving. (We komen er helaas nog veel tekort)

Enkele interessante berichten uit de laatste 20 jaren willen we U niet onthouden:

- Zondag 15 september is het Lof van de H. Kindsheid. Na het lof zal de optocht door de straten trekken.
- Gevonden rozenkranszakje met rozenkrans.
- Op 23 mei is er weer een kringbedevaart naar St. Willebrord. Feestpredikatie door Dr. L. v. Oosterhout, pastoor te Rijsbergen.
- 10 augustus 1963 biedt Leo van Gils U een rijles aan voor f 4,75 per uur.
- 10 augustus 1963: Alle meisjes, die een wit jurkje hebben en graag bruidje zijn, worden op 15 augustus op het schoolplein van de meisjes verwacht.

Kunt U zich voorstellen dat al deze berichten nog geen 15 jaar oud zijn?

In de eerste jaargang wordt aangekondigd dat op 19 juni 1957 in de naaischool van de zusters een kookcursus start.

Onze Bavelse kapelaan besluit zijn mededeling met de volgende zinnen:

"De jongens gaan tegenwoordig naar de vakscholen en avondlessen. Onze meisjes zullen niet achterblijven en zullen zich bekwamen om van hun huis een thuis te maken, waar het gezellig is en goed."

Wat een andere gevoelswaarde gaat van deze zinnen na 19 jaar uit.

We lezen in die twintig jaargangen de geschiedenis van Bavel, van de kerk van Bavel; het wel en wee van de verenigingen; de verenigingen, die gaan en komen; carnaval, dat opkomt; winkeliers die verbouwen, die openen, die akties houden; de gemeente die zijn plannen etaleert.

Ons Blad bestaat twintig jaar. Je kunt feliciteren en mooie woorden bedenken, je kunt lofuitingen neerschrijven op verzoek van of terwille van redactie of initiatiefnemers.

We wilden hier niet aan meedoen, maar enkel het grote nut belichten van een weekblad als "Ons Blad".

"ONS BLAD" is heemkunde. We hopen dat dat nog vele jaren zo blijft in het belang van ons eigen heem, van Bavel.

C.J.M. Leijten,
v.vz. Paulus v. Daesdonck.